

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102471

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



## II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хамід Кіра Олександрівна

2. Khamid Kira O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.02.04

Назва наукової спеціальності: Технологія виробництва продуктів тваринництва

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-05-2021

Спеціальність за освітою: Зооінженерія

Місце роботи здобувача: Одеський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493008

Місцезнаходження: вул. Канатна, буд. 99, м. Одеса, Одеська обл., 65039, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** Д 38.806.02

**Повне найменування юридичної особи:** Миколаївський національний аграрний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 00497213

**Місцезнаходження:** вул. Г. Гонгадзе, буд. 9, м. Миколаїв, Миколаївський р-н., Миколаївська обл., 54020, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський державний аграрний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 00493008

**Місцезнаходження:** вул. Канатна, буд. 99, м. Одеса, Одеська обл., 65039, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 68.39.43

**Тема дисертації:**

1. Вплив технологічних прийомів утримання бджіл на їх продуктивність та якість меду
2. Influence of technological methods of keeping bees on their productivity and quality of honey

**Реферат:**

1. Робота присвячена дослідженню чинників, що впливають на розвиток господарсько-корисних ознак бджіл залежно від технологічних, кліматичних та породних особливостей й типів підгодівлі. Збереженість бджіл на пасіках після зимівлі на волі була більшою при підгодівлі медовим канді з перепелиними яйцями в середньому на 10,0%, лимонною кислотою – на 8,3%, суспензією мікрководорості «Жива хлорела» – на 10,4%, а при зимівлі в зимівнику – 10,0%, 5,6%, 9,15% відповідно. Встановлено, що найбільша кількість вулочок у вуликах з матками другого року виведення у розрахунку на одну бджолину сім'ю була на I пасіці у Миколаївській області у 2016 р. і становила 16,3±31,6, що більше, ніж у 2014 р. на 0,5 вулочки або на 3,1% (P < 0,95), а на II пасіці більше на 0,6 вулочки або на 3,9% (P < 0,95). В Одеській області кількість вулочок була більшою на I пасіці у 2016 р., порівняно з 2014 р., на 0,7 кг або на 4,4% (P < 0,99) та на II пасіці більше на 1,0 вулочку, або на 6,6% (P < 0,999). У Вінницькій області кількість вулочок на I пасіці була більшою у 2015 р., порівняно з 2014 р. на 0,6 вулочки або на 4,1% (P < 0,95). Встановлено, що кочівля на різні медоносні рослини,

порівняно зі стаціонарним точком, збільшує продуктивність бджолиних сімей на 19,5–45,6% ( $P > 0,999$ ). Встановлено, що за фізико-хімічним аналізом та за сенсорною оцінкою згідно ДСТУ 4497:2005 золотарниковий мед з Вінницької області, соняшниковий мед з Миколаївської області та акацієвий мед з Одеської області відноситься до вищого гатунку.

2. The work is devoted to the study of factors influencing the development of economic and useful characteristics of bees depending on the technological, climatic and breed characteristics and types of feeding. The safety of bees in apiaries after wintering in the wild was greater when feeding with honey candy with quail eggs and was, on average, 10.0%, citric acid – 3.3%, suspension of microalgae "Live Chlorella" – 10.4%, and during wintering in the wintering house – 7.5%, 5.05%, 9.2%, respectively. It was found that the largest number of streets in hives with queen bees of the second year of hatching per colony was in the 1st apiary in the Nikolaev region in 2016 and amounted to  $16.3 \pm 31.6$ , which is 0.5 more than in 2014. streets or by 3.1% ( $P \square 0.95$ ), and on Apiary II there are 0.6 more streets or 3.9% ( $P \square 0.95$ ). In the Odessa region, the number of streets was more on the 1st apiary in 2016 compared to 2014 by 0.7 kg or 4.4% ( $P \square 0.99$ ) and on the 2nd apiary there was more by 1.0 streets or 6, 6% ( $P \square 0.999$ ). In the Vinnytsia region, the number of streets in the 1st apiary was more in 2015 compared to 2014 by 0.6 streets or 4.1% ( $P \square 0.95$ ). Bee families of the Carpathian breed are less prone to swarming compared to the Ukrainian steppe breed and have better performance during honey harvests. Families with third-year uteri who entered the swarm state 2 to 5 queen cells, often from the edge of the frame. It was found that bees for drinking used a suspension of microalgae «Live Chlorella» 50% concentration in 2.55–3.40 times more compared to pure water, and with a solution of honey – 1.48–1.60 times. Analysis of feed resources made it possible to establish stocks of carbohydrate feeds, periods of productive honey harvests and bribe-free periods in the area of the apiary. The studied apiaries were provided with early spring honey plants, and during the main honey harvest they were provided with a continuous nectar-pollen conveyor. Predicting the timing and volume of the honey harvest helped to plan the location of apiaries near nectar-bearing crops and plantations and to ensure their timely migration. The biological stock of honey in homestead apiaries in the Nikolaev area mares 449.83 ts, and the part of stocks of a forage base – 224.92 ts used by bees, in the Odessa area – 501.1 ts and 250.55 ts in the Vinnytsia area – 734.36 ts and 367.18 quintals, respectively. The use of nomadic bee families on different honey plants is compared. It was found that nomadic rapeseed increases the productivity of Carpathian bee colonies by an average of 4.2 kg or 38.7% ( $P > 0.999$ ) compared to the stationary point, and the goldfinch – by 5.06 kg or 36.1% ( $P > 0.999$ ). Productivity of bee families of the Ukrainian steppe breed increases at nomadism on an acacia in comparison with a stationary point on 5,5 kg or 45,6% ( $P > 0,999$ ), and on sunflower – on 3,13 kg or on 19,5%). It is established that according to physico-chemical analysis and sensory evaluation according to SS 4497:2005 goldenrod honey of Vinnytsia region, sunflower honey of Nikolayev region and acacia honey of Odessa region belong to the highest grade. According to one-way analysis of variance, the quality indicators of honey of different origins do not differ and are unlikely. It was determined that when feeding bees with sugar syrup with the addition of citric acid, the level of profitability increases by 0.95%, honey candy with the addition of quail eggs – by 16.43%, and sugar syrup with the addition of a suspension of microalgae "Live Chlorella" – by 18.13% compared to top dressing with pure sugar syrup. The economic effect of feeding bees with sugar syrup with the addition of citric acid, honey candy with the addition of quail eggs and sugar syrup with the addition of a suspension of microalgae «Live Chlorella» compared to pure sugar syrup per bee family is from 984.12 to 1297.1 hryvnias profit.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Китаєва Алла Павлівна

2. Kytayeva Alla P.

**Кваліфікація:** д.с.-г.н., 06.02.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ковальський Юрій Володимирович

2. Kovalskyi Yurii V.

**Кваліфікація:** д. с.-г. н., 03.00.13

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Лісогурська Ольга Вікторівна
2. Lisohurska Olha V.

**Кваліфікація:** к. с.-г. н., 06.02.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

**VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Гиль Михайло Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Гиль Михайло Іванович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Т.А.